

KOMMUNERNES FÆLLES VERDENSMÅLSINDSATS

Oplæg v/ KL, Anders Christiansen, Affaldsdage 2018, d. 9. november 2018

Den næste ½ times tid...

- › Kort om historien bag FN's verdensmål
- › Verdensmålene i en dansk kontekst -
- › KL's handlingsplan
- › Kommunerne og verdensmålene

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

Sustainable Development Goals (SDG)
Country Rankings and G20 States

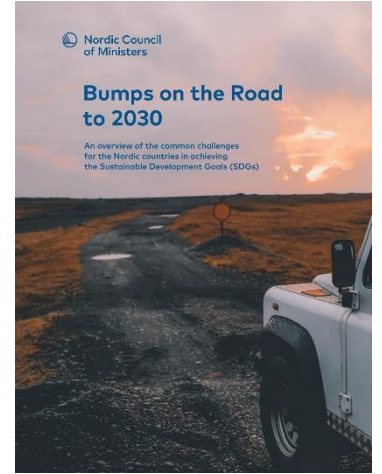
The Scores represent the overall rankings from the SDG-Index (157 country's) for individual countries. 100 is the maximum score.

BertelsmannStiftung

Danmark er nr. 2 i verden Kan vi ikke hvile på laurbærrene?

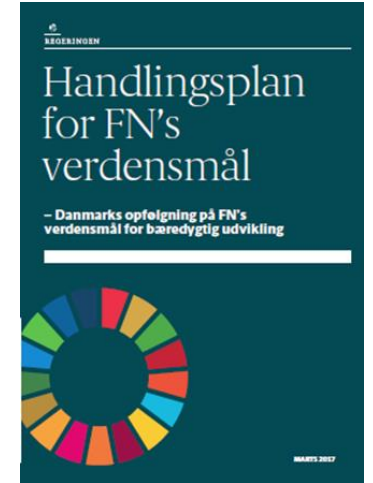
- Ikke helt... Der er også røde felter for os.
- I kommunerne har vi også et ansvar.

SDG Index	1 NO PEOPLE	2 ZERO HUNGER	3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING	4 QUALITY EDUCATION	5 GENDER EQUALITY	6 CLEAN WATER AND SANITATION	7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY	8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH	9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE	10 REDUCED INEQUALITIES	11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES	12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION	13 CLIMATE ACTION	14 LIFE BELOW WATER	15 LIFE ON LAND	16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS	17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS	Global rank (1-149)
Denmark	Green	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Green	Green	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red	Yellow	Green	2
Finland	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green	Red	Green	Green	Yellow	Red	Red	Red	Red	Yellow	Yellow	4
Iceland	Green	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Green	Green	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red	Yellow	Red	9
Norway	Green	Red	Green	Yellow	Yellow	Green	Green	Yellow	Green	Green	Yellow	Red	Red	Yellow	Yellow	Green	Green	3
Sweden	Green	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Green	Green	Yellow	Green	Green	Yellow	Red	Red	Yellow	Yellow	Green	Green	1

SIX BIG WHYs – gode grunde til kommunal interesse

- › #1 Regeringen vil konsekvensvurdere nye lovforslag ift. verdensmålene
- #2 Kommunerne er i gang flere steder
- #3 Verdensmålene rammesætter EU's budget og politikudvikling
- #4 Danmark er en lille åben økonomi
- #5 SDG'erne kan føre til nye politiske løsninger og initiativer
- #6 Kompleksiteten i kommunernes opgaver er stigende.

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

Fem styrende principper for KL's indsats

- › Princip #1 Kommunerne bidrager inden for hvad de kan og skal
- › Princip #2 Fortsat foran
- › Princip #3 Balanceret bæredygtighed – bæredygtigt, bedst og billigst
- › Princip #4 Alle nye KL policy udspil skal forholde sig til verdensmålene
- › Princip #5 FN's indikatorsystem er retningsgivende og vejledende

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

KL handlingsplan i tre spor

- › **Spor 1: Oplysning og synliggørelse af kommunernes indsats**
- › **Spor 2: Interessevaretagelse på syv udvalgte mål**
- › **Spor 3: KL's interne organisationsstyring**

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

2030 panelets baselineanalyse af mål 11

- › Behov for et fælles grundlag for at vurdere fremdrift
- › FN's statistiske indikatorer oversat til dansk
- › Start med mål 11 og eksempler på indikatorer
- › Multi Stakeholder Forum og næste skridt

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

MÅL 3: SUNDHED OG TRIVSEL

Vi skal sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

Kommunal relevans

- › Vi har det godt i Danmark. Men også udfordringer - livsstilssygdomme, misforbrug, kræft m.v.

Valgte delmål

- › Delmål 3.4: Tidlige dødsfald pga. ikke-smitsomme sygdomme skal reduceres med en tredjedel, via forebyggelse og behandling. Mental sundhed og velvære skal fremmes.
- › Delmål 3.5 Forebyggelse og behandling af stofmisbrug og skadelig brug af alkohol.

Valgte indikatorer

- › Andel borgere generet af nedtrykthed, deprimeret eller ulykkelig. 2017.
- › Andel af borgere med ængstelse, nervøsitet, uro og angst. 2017.

Eksempler på aktiviteter

- › KL forebyggelses- og et rusmiddeludspil.
- › Information og rådgivning til kommunerne.
- › Mandag Morgens Verdensmål netværk

MÅL 4: KVALITETSUDDANNELSE

Vi skal sikre alle lige adgang til kvalitetsuddannelse og fremme alles muligheder for livslang læring

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

Kommunal relevans

- › Uddannelse er en grundpille for vækst, sundhed og trivsel,- også i Danmark.
- › Kommunalt ansvar for dagtilbud og grundskole.

Valgte delmål

- › Delmål 4.1: Alle piger og drenge gennemfører grundskole og ungdomsuddannelse.
- › Delmål 4.2: Alle piger og drenge sikres adgang til dagtilbud af høj kvalitet.
- › Delmål 4.4: Antal unge og voksne med relevante kvalifikationer på arbejdsmarkedet øges
- › Delmål 4.5: Lige adgang til uddannelse og erhvervsfaglig træning for udsatte grupper,
- › Delmål 4.7: Alle elever har viden om bæredygtig udvikling.
- › Delmål 4.a: Uddannelsesfaciliteter skal opgraderes. Fokus bl.a. handicappedes behov.

Valgte indikatorer

- › Andel 25 årige med en ungdomsuddannelse i 2017.
- › Andel unge uden tilknytning til uddannelse eller arbejdsmarked i 2016.
- › Andel 20-24-årige indvandrere (ankommet som 0-12-årig) og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse, der mindst har gennemført en ungdomsuddannelse
- › Andel 25-39-årige indvandrere (ankommet som 0-12-årig) og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse, der har gennemført en videregående uddannelse.

MÅL 4: KVALITETSUDDANNELSE

Vi skal sikre alle lige adgang til kvalitetsuddannelse og fremme alles muligheder for livslang læring

Eksempler på aktiviteter

- › KL integrationsudspil med fokus relevante kvalifikationer og særlige gruppers deltagelse på arbejdsmarkedet
- › KL "Partnerskab om udvikling af kvalitet i dagtilbud" med 26 kommuner.
- › KL vil i løbet af 2018 udbyde et kommunesamarbejde om integration af flygtninge og indvandrere, der skal udvikle kommunernes praksis for integration af flygtninge og indvandrere i dagtilbud og folkeskole.
- › Initiativsamlingen "Godt på vej – med folkeskolen".
- › KL har igangsat projekter i kommunerne, der skal uddanne medarbejdere til at give eleverne teknologiske forudsætninger, og derved sikre, at eleverne har de relevante kvalifikationer til arbejdsmarkedet.
- › KL indgår i Skolelederforeningens fremstød "Folkeskolen. Vores. Hele Livet" sammen med de andre parter rundt om folkeskolen.

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

MÅL 8: ANSTÆNDIGE JOBS OG ØKONOMISK VÆKST

Vi skal fremme vedvarende, inklusiv og bæredygtig økonomisk vækst, fuld og produktiv beskæftigelse samt anstændigt arbejde til alle

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

Kommunal relevans

- › Vedvarende økonomisk vækst gennem højere produktivitet og teknologiske gennembrud.
- › Fokus på iværksætterkultur og jobskabelse. Også relevante emner for kommunerne.

Valgte delmål

- › Delmål 8.3: Anstændige jobs, iværksætteri, kreativitet og innovation.
- › Delmål 8.4: Globale ressourcer skal bruges mere effektivt.
- › Delmål 8.5: Alle har et produktivt og anstændigt job.
- › Delmål 8.6: Andel unge uden arbejde eller uddannelse skal nedbringes.
- › Delmål 8.9: Bæredygtig turisme, der skaber jobs og promoverer lokale produkter og kultur skal fremmes

Valgte indikatorer

- › Antal af nye virksomheder i 2015.
- › Andelen af 25 årige med en ungdomsuddannelse i 2017.
- › Andelen af unge uden tilknytning til uddannelse eller arbejdsmarked i 2016.

Eksempler på KL aktiviteter

- › Forenkling af LAB loven.
- › Regionale temadage om ungeindsatsen. Lovkurser for kommunerne om FGU'en.
- › I Smart City samarbejdes med virksomheder om udvikling af nye grønne løsninger. KL understøtter dette arbejde, bl.a. via de fælleskommunale og fællesoffentlige projekter og Smart City og Åbne Data.

MÅL 11: BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND

Vi skal gøre byer, lokalsamfund og bosættelser inkluderende, sikre, robuste og bæredygtige

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

Kommunal relevans

- › Befolkningsvandringen fra land til by mærkes i kommunerne. Det stiller krav om fx at sikre adgang til holdbare og billige boliger, grønne byrum og rekreative områder, og at imødegå klimahændelser.

Valgte delmål

- › Delmål 11.1: Alle har tilstrækkelig adgang til sunde og sikre boliger med de fornødne faciliteter, til en overkommelig pris i boligområder i social balance.
- › Delmål 11.3: Byernes vækst og udvikling sker i tæt dialog med og inddragelse af borgerne.
- › Delmål 11.7: Nem adgang til grønne, offentlige rum i byerne og på landet.
- › Delmål 11. b: Der udarbejdes planer for en effektiv brug af de samlede ressourcer til at modgå klima- og sikkerhedshændelser.

Valgte indikatorer

- › Andel af almene boliger i pct. af alle boliger, 2018.

Eksempler på aktiviteter

- › Nytænkning af beboerdemokratiet i almene boligafdelinger indgår i KL's arbejde med boligaftalen
- › Kommunernes muligheder for at sikre billige boliger indgår i KL's arbejde på almenboligområdet
- › KL arbejder med Sundby-netværket, Friluftsrådet og andre aktører om adgang til naturen..
- › KL inspirationskatalog om bedre lokalplanlægning.

MÅL 12: ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION

Vi skal sikre bæredygtigt forbrug og produktionsformer

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

Kommunal relevans

- › Danmark er udfordret på mål 12. Overforbrug og affald.
- › Affaldshåndtering er en kommunal opgave.

Valgte delmål

- › Delmål 12.2: Naturressourcer skal håndteres bæredygtigt.
- › Delmål 12.3: Det globale madspild skal halveres pr. person.
- › Delmål 12.4: Kemikalier og spildprodukter skal håndteres på en miljømæssigt fornuftig måde,
- › Delmål 12.5: Affaldsmængden skal reduceres, via bl.a. genbrug og genanvendelse.
- › Delmål 12.6: Virksomheder skal arbejde bæredygtigt.
- › Delmål 12.7: Bæredygtigt offentligt indkøb.
- › Delmål 12.8: Mennesker skal leve i harmoni med naturen.
- › Delmål 12.b: Overblik over effekterne af bæredygtig turisme.

Valgte indikatorer.

- › Der findes p.t. ingen valide data på kommunalt niveau på mål 12.

Eksempler på aktiviteter

- › Fokus på reduktion af affald i kommende affaldsplaner
- › KL bakker op om CØ strategi
- › Miljøkrav ifbm. udbud – KL bakker op om bæredygtige indkøb med bl.a. TCO

MÅL 13: KLIMAINDSATS

Vi skal handle hurtigt for at bekæmpe klimaforandringer og deres konsekvenser

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

Kommunal relevans

- › Danmark er udfordret på mål 13. Vi udleder for meget CO₂
- › Klimasikring og –tilpasning er en kommunalopgave, som kræver samarbejde.

Valgte delmål

- › Delmål 13.1: Modstandskraft og tilpasningsevne skal styrkes over for klima- og naturkatastrofer.
- › Delmål 13.2: Tiltag klimaforandringer integreres i lokale politiske beslutninger og planlægning.
- › Delmål 13.3: Generel viden om at bremse global opvarmning skal øges.

Valgte indikatorer

- › Der findes p.t. ingen valide data på kommunalt niveau på mål 13.

Eksempler på aktiviteter

- › Kommunerne skal kunne etablere billige og bæredygtige klimatilpasninger i afløbssystemerne.
- › KL deltager i det landsdækkende samarbejde Vand i Byer, og skaber forbindelser mellem forskning, offentlige og private aktører. Eks. omkring læring i "Klima skoler".
- › KL arbejder for at sikre en tilpas finansiering af beredskaberne, som står i første række ved afværge af skader på liv og ejendom ved stormflod og lignende.
- › KL arbejder for at sikre hensigtsmæssige ændringer i kystlov og vandløbslov, så risiko for oversvømmelse og erosion bedre kan imødegås.

MÅL 17: PARTNERSKABER FOR HANDLING

Vi skal revitalisere det globale partnerskab for bæredygtig udvikling og styrke midlerne til at nå målene

Kommunal relevans

- › Partnerskab er et middel til at nå de øvrige 16 mål.
- › Kommunerne virker ofte som bindeled mellem øvrige aktører, virksomheder, foreninger, organisationer ,mv.

Valgte delmål

- › Delmål 17.14: Vi skal forbedre sammenhængen af de politiske beslutninger (kohærens) for at styrke bæredygtig udvikling.
- › Delmål 17.17: Vi skal fremme og opfordre til partnerskaber på tværs af den offentlige sektor, det private erhvervsliv og civilsamfundet.

Valgte indikatorer – under udvikling

- › Der findes p.t. ingen valide data på kommunalt niveau på mål 17.

Eksempler på aktiviteter

- › Kommunerne opfattes som omdrejningspunkt for samskabelse og innovation med foreninger, virksomheder mv. lokalt.
- › KL vil, når det er relevant, indgå partnerskaber med andre interessenter om at skaffe finansiering til, at verdensmålene kan omsættes i en kommunal kontekst

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

Hvad gør kommunerne? KL survey okt. 2018

- › **Hvorfor går kommunerne i gang?**
 - › Bæredygtig udvikling på vej frem på den kommunalpolitiske dagsorden
- › **Hvad forhindrer, at kommunerne går i gang?**
 - › Lokal oversættelse af globale formuleringer er svær. DK er allerede langt.
- › **Organisering**
 - › Typisk kommunalbestyrelsen og kom. dir.
- › **De typisk prioriterede verdensmål**
 - › 3 sundhed og trivsel, 7 bæredygtig energi, 11 bæredygtige byer og lokalsamfund, 12 ansvarligt forbrug og produktion og 13 Klima
- › **Kun få har sat konkrete indsatser i gang endnu**
- › **Konklusion – opstart, indsatser på teknik og miljø fylder mest p.t.**

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

Spørgsmål?

- › Tak for ordet!
- › Se mere og følg med på www.kl.dk/verdensmaal

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling